

Sygn. akt VII U 2198/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: protokolant sądowy Paulina Filipkowska

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2017 r. w Warszawie

sprawy M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z udziałem (...) Sp. z o.o. w W. i M. P.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania M. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 25 sierpnia 2014 r. znak: (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż M. B. podlega jako pracownik spółki (...) sp. z o.o. w W. począwszy od dnia 15 września 2013 roku obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu.

UZASADNIENIE

M. B., działając przez profesjonalnego pełnomocnika, w dniu 29 września 2014 r. złożyła do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 25 sierpnia 2014 r., nr: (...), stwierdzającej, iż jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. w W. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 15 września 2013 r.

Odwołująca zaskarżonej decyzji zarzuciła: naruszenie art. 68 ust. 1, art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. art. 353¹ k.c. w zw. z art. 22 k.p. w zw. 58 § 1 i § 2 k.c. poprzez błędne uznanie, że umowa o pracę zawarta pomiędzy nią a spółką (...) sp. z o.o. w W. zmierzała do obejścia prawa oraz jest sprzeczna z ustawą, przez co jest obarczona wadą nieważności bezwzględnej, a to skutkowało przyjęciem, iż nie podlega ona ubezpieczeniom społecznym w spornym okresie.

Wobec powyższego odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji w całości poprzez stwierdzenie, iż podlega ubezpieczeniu emerytalnemu, chorobowemu, rentowemu, wypadkowemu od 15 września 2013 r. (odwołanie z dnia 29 września 2014r., k. 2-13 a.s. tom I).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 28 października 2014 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wskazał, że w toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, ustalenia prawidłowości zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz podstaw wymiaru składek na te ubezpieczenia ustalił, że odwołująca została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych od 15 września 2013 r. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony przez zainteresowanego (...) Sp. z o.o., w wymiarze 1/8 etatu, na stanowisku tłumacz, za wynagrodzeniem 200 zł brutto. Następnie w okresie od 1 grudnia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. odwołująca została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych przez zainteresowaną z tytułu zawartej umowy na czas określony, na 1/8 etatu, na stanowisku: tłumacz, pracownik działu finansowego, za wynagrodzeniem 200 zł brutto. Natomiast od dnia 1 stycznia 2014 r. ubezpieczona została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z tytułu zawartej umowy o pracę z zainteresowaną na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku: kierownika działu finansowego i tłumaczeń, za wynagrodzeniem 2800 zł brutto. Aneksem z dnia 1 lutego 2014 r. zwiększono wynagrodzenie odwołującej do kwoty 3300 zł, natomiast aneksem z dnia 26 lutego 2014 r. do kwoty 4.000 zł. Organ rentowy podkreślił, że dnia 29 marca 2014 r. odwołująca stała się niezdolna do pracy w związku z ciążą.

Dodał, iż w toku postępowania wyjaśniającego strony nie przedstawiły dowodów potwierdzających faktyczne świadczenie pracy przez odwołującą. Organ rentowy podkreślił, że odwołująca jest jedynym pracownikiem zainteresowanej spółki, a stanowisko, na którym została zatrudniona powstało z chwilą jej zatrudnienia. Nadto w trakcie niezdolności odwołującej do pracy nikt nie został zatrudniony na jej zastępstwo. Organ rentowy dodał, że spółka posiada zaległości z tytułu nieopłaconych składek, zatem jej sytuacja finansowa nie pozwalała na zatrudnienie odwołującej, szczególnie z tak wysokim wynagrodzeniem. Zdaniem organu rentowego powyższe okoliczności świadczą o tym, iż zawarcie umowy o pracę miało charakter pozorny, bowiem celem stron nie było faktyczne świadczenie pracy, a jedynie uzyskanie wysokich świadczeń z ubezpieczenia chorobowego (odpowiedź na odwołanie z dnia 28 października, k.102-104 a.s. tom I).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca M. B., ur. (...), w dniu 26 października 2012 r. ukończyła studia wyższe magisterskie na kierunku filologia niemiecka w (...) Szkole (...) w Ł., uzyskując tym samym tytuł zawodowy magistra. Z kolei w dniu 10 lipca 2013 r. ukończyła z wynikiem dobrym studia wyższe magisterskie na kierunku finanse i rachunkowość w specjalności zarządzanie finansami firm w (...) Szkole (...) w W., również uzyskując tytuł zawodowy magistra (dyplomy ukończenia studiów, k.87-93 a.s. tom I).

Dnia 15 września 2013 r. odwołująca zawarła z (...) sp. z o.o. w W. umowę o pracę na okres próbny od 15 września 2013 r. do 30 listopada 2013 r. W ramach tej umowy odwołująca została zatrudniona na 1/8 etatu, na stanowisku tłumacz, za wynagrodzeniem 200 zł brutto (umowa o pracę z dnia 15 września 2013 r., k.16-17 a.s. tom I, lista płac, k.27-28 a.s. tom I).

Przed podjęciem pracy odwołująca odbyła szkolenie z zakresu BHP oraz przedstawiła zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy na danym stanowisku pracy (karta szkolenia BHP, k. nienumerowana akt osobowych, orzeczenie lekarskie z dnia 13 września 2013 r., k. nienumerowana akt osobowych).

Po zakończeniu okresu próbnego strony podpisały umowę o pracę na czas określony od 1 grudnia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. Postanowienia tej umowy przewidywały zatrudnienie odwołującej na stanowisku tłumacz, pracownik działu finansowego, w wymiarze 1/8 etatu, za wynagrodzeniem w kwocie 200 zł brutto (umowa o pracę z dnia 1 grudnia 2013 r., k.118-19 a.s. tom I, lista płac, k.29 a.s. tom I, PIT-11, k.84-86 a.s. tom I).

W dniu 1 stycznia 2014 r. odwołująca została zatrudniona w (...) sp. z o.o. na cały etat, na czas nieokreślony, na stanowisku kierownik działu finansowego i tłumaczeń. Wynagrodzenie M. B. zostało ustalone w umowie na

kwotę .2800 zł brutto (umowa o pracę z dnia 1 stycznia 2014 r., k.20-21 a.s. tom I, lista płac, k.30 a.s. tom I, potwierdzenie przelewu, k.31-32 a.s. tom I).

Następnie dnia 1 lutego 2014 r. strony podpisały aneks do powyższej umowy. W aneksie zwiększono wynagrodzenie odwołującej do kwoty 3.300 zł brutto. Wraz z aneksem odwołującej przedstawiono zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. Zgodnie z niniejszym zakresem do obowiązków odwołującej należało: wykonywanie tłumaczeń bieżących, wykonywanie tłumaczeń dokumentów, uczestniczenie w rozmowach i spotkaniach urzędowych oraz biznesowych, zbieranie informacji finansowych przydatnych firmie (dot. kredytów, dopłat, dotacji, subwencji), pozyskiwanie wiedzy o niezbędnych wymogach formalnych i prawnych (pozwolenia, certyfikaty, zezwolenia, koncesje licencje itp.), przygotowywanie analiz finansowych i kalkulacji opłacalności poszczególnych projektów, przygotowywanie zestawień finansowych powierzonych zadań, prowadzenie rekrutacji pracowników- weryfikacji ich znajomości języka niemieckiego, uczestniczenie w wyjazdach służbowych, wykonywanie prac na terenie Niemiec, stała dyspozycyjność i gotowość do pracy (aneks z dnia 1 lutego 2014 r., k.22 a.s. tom I, zakres obowiązków, k.24-26 a.s. tom I, potwierdzenie przelewu, k.31, 33 a.s. tom I).

W dniu 26 lutego 2014 r. strony podpisały kolejny aneks do umowy o pracę. Aneksem tym zmienione zostało wynagrodzenie odwołującej na 4.000 zł brutto (aneks z dnia 26 lutego 2014 r., 23 a.s. tom I, potwierdzenie przelewu, k.33-37a.s. tom I).

Zainteresowana spółka czyniła starania, by podjąć działalność na rynku niemieckim, dlatego większość obowiązków przekazanych ubezpieczonej, jako absolwentce germanistyki oraz kierunku finanse i rachunkowość ze specjalnością zarządzanie finansami firm, związana była z tym zamiarem. Początkowo odwołująca zajmowała się wyszukiwaniem informacji dotyczących rynku niemieckiego, w szczególności dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej na rynku niemieckim, procedur uzyskiwania pozwoleń oraz dofinansowań do działalności. Z czasem zakres obowiązków odwołującej zwiększył się. Odwołująca zaczęła wykonywać tłumaczenia, przygotowywała wyliczenia dotyczące opłacalności poszczególnych usług, załatwiała niektóre sprawy urzędowe. W styczniu 2014 r. odwołująca objęła takie obowiązki jak: tłumaczenia (odwołująca tłumaczyła dokumenty, telefony, rozmowy w urzędach), kalkulowanie opłacalności prac budowlanych, kalkulowanie opłacalności zatrudnienia pracowników z Polski i Niemiec, zbieranie informacji dotyczących dofinansowań firmy. Odwołująca pracowała głównie w domu, do biura spółki jeździła co drugi dzień. Odwołująca odbywała również spotkania w mieście. W ramach swoich obowiązków M. B. odbywała również podróże służbowe do Niemiec. Celem tych podróży było rozeznanie w funkcjonowaniu tamtejszego rynku, ustaleniu wymogów oraz procedur związanych z rozpoczęciem działalności gospodarczej na terenie Niemiec. Za podróże te odwołującej były wypłacane diety (polecenia wyjazdu służbowego, k. 38-41 a.s. tom I, paragony za okres podróży służbowych, k.42-43 a.s. tom I, zeznania M. P. złożone w charakterze strony, k.170-171 a.s. tom I, zeznania E. P. (1), k.172-173 a.s. tom I, zeznania odwołującej, k.174-175 a.s. tom I, e-maile z tłumaczonymi dokumentami wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k.58-78, 136 a.s. tom I).

W odniesieniu do zainteresowanej Sąd ustalił, iż (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego dnia 29 grudnia 2011 r. Jedynym wspólnikiem spółki, a zarazem Prezesem Zarządu jest M. P.. Dochód spółki w 2014 r. wyniósł 893, 15 zł, natomiast rok wcześniej, tj. w 2013 r. spółka odnotowała stratę w kwocie 945, 52 zł. Zainteresowana spółka zajmuje się sprawami związanymi z energetyką i paliwami. Spółka nie zatrudnia innych pracowników oprócz odwołującej . Jedyny wspólnik spółki M. P. prowadzi również działalność gospodarczą w zakresie ochrony osób i mienia pod firmą (...). W 2012 r. M. P. osiągnął przychód w wysokości 768.460 zł, zaś dochód 82.700, 13 zł. Natomiast w 2013r. jego przychód wyniósł 1.805.000 zł. Jednocześnie w roku 2013 r. M. P. odnotował stratę z tytułu prowadzonej działalności w kwocie 30.232 zł. Przychód M. P. w 2014 r. wyniósł 1.680.700 zł, zaś dochód 70.031 zł (wydruk KRS spółki, k.51-57 a.s tom I, rachunek zysków i strat, k.184-185, 183 a.s. tom I, PIT-36, k.187 a.s. tom I, zeznania świadka M. P., k.175-177 a.s tom I).

Sąd ustalił, że odwołująca już wcześniej, tj. jeszcze przed ukończeniem studiów, współpracowała z M. P., w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej pod firmą (...), w oparciu o umowy o dzieło, a z biegiem czasu

systematycznemu zwiększeniu ulegał zakres współpracy z M. (zeznania M. P. złożone w charakterze strony, k.170-171 a.s tom I, zeznania świadka E. P. (1), k.172-173 a.s. tom I, zeznania odwołującej w charakterze strony, k.174 a.s. tom I).

Od dnia 29 kwietnia 2014 r. odwołująca stała się niezdolna do pracy w związku z ciążą i do dnia porodu pozostawała na zwolnieniu lekarskim. Odwołująca dnia (...) urodziła dziecko i związku z tym, do 2 grudnia 2015 r. przebywała na urlopie macierzyńskim. Spółka nie zatrudniła nikogo na jej miejsce (dokumentacja medyczna, k.191 a.s. tom I, zeznania odwołującej, k.174-175 a.s. tom I, zeznania M. P. złożone w charakterze strony, k.170-171 a.s. tom I).

Pismem z dnia 26 września 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. zawiadomił M. B. oraz (...) sp. z o.o. o wszczęciu postępowania w sprawie prawidłowości zgłoszenia M. B. do ubezpieczeń społecznych i podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia (zawiadomienia, k. 494-497 a.r.).

W oparciu o wyniki przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, działając na podstawie art. 83 ust. 1, art. 6 ust. 1 pkt 1, art.8 ust.1, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art.58 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r.- Kodeks cywilny oraz art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r.- Kodeks pracy, decyzją z dnia 25 sierpnia 2014 r., nr: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. stwierdził, że M. B., jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 15 września 2013 r. (decyzja ZUS z 25 sierpnia 2014 r., k. 200-204 a.r.).

M. B. w dniu 29 września 2014 r. odwołała się od powyższej decyzji, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 29 września 2014 r., k. 2-13 a.s. tom I).

W toku postępowania Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza ginekologa-położnika celem ustalenia, czy M. B. była zdolna do pracy począwszy od dnia 15 września 2013 r. do dnia urodzenia dziecka i czy w okresie ciąży zasadnie korzystała ze zwolnień lekarskich (postanowienia z dnia 15 czerwca 2015 r., k.199 a.s. tom I).

W opinii z dnia 7 lipca 2015 r. biegła sądowa specjalista ginekolog-położnik dr n. med. E. P. (2), po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną odwołującej wskazał, że w dacie zawarcia umowy o pracę, tj. dnia 15 września 2013 r. odwołująca była zdolna do pracy. Biegła zaakcentowała, że ze względu na chorobę H. leczoną już przed ciążą, a następnie stwierdzoną cukrzycę ciążową i obustronne wodonercze, od 4 tygodnia ciąży do dnia porodu odwołująca przebywała na zwolnieniu lekarskim. W ocenie biegłej, w świetle schorzeń odwołującej, należy uznać, iż zwolnienia lekarskie były zasadne (opinie biegłej z dnia 7 lipca 2015 r., k.209-210 a.s. tom II).

Do powyższej opinii żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżeń (pismo procesowe ZUS, k.222 a.s. tom II).

Postanowieniem z dnia 23 czerwca 2016 r. Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, celem ustalenia czy sytuacja finansowa spółki (...) sp. z o.o. pozwalała począwszy od dnia 15 września 2013 r. na zatrudnienie M. B. za wynagrodzeniem wykazywanym w jej aktach osobowych oraz w innych dokumentach złożonych do akt sprawy (postanowienia z dnia 23 czerwca 2016 r., k.269 a.s. tom II).

Biegły z zakresu rachunkowości i finansów P. B. w opinii z września 2016 r. wskazał, że oceniając sytuację finansową spółki tylko w kontekście osiągniętych wyników należy stwierdzić, iż sytuacja finansowa spółki nie pozwalała na zatrudnienie odwołującej za wynagrodzeniem określonym w dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy. Zaznaczył, że w 2013 r. zatrudnienie odwołującej spowodowało wystąpienie straty na działalności, natomiast w przypadku wypłacania wynagrodzenia odwołującej do końca 2014 r. (w przypadku gdyby nie przebywała na zwolnieniu lekarskim), przy poziomie przychodów wskazanych w sprawozdaniu finansowym, jednostka odnotowałaby stratę na działalności. Analizując sytuację spółki, z uwagi na niemożliwość przewidzenia przyszłości, biegły nie odniósł się do możliwego do osiągnięcia przez spółkę zwiększenia przychodów, wygenerowanego poprzez spółkę, w przypadku ,gdyby odwołująca nie przebywała na zwolnieniu lekarskim. Z uwagi na brak w aktach sprawy bilansu, biegły uznał, iż nie można ocenić, czy spółka posiadałaby wystarczające zasoby finansowe na uregulowanie zobowiązań z tytułu wynagrodzeń odwołującej w sytuacji, gdyby nie przebywała na zwolnieniu lekarskim i wykonywała

do końca 2014 r. pracę z wynagrodzeniem 4.000 zł brutto miesięcznie (opinia biegłego z zakresu rachunkowości i finansów, k.280-286 a.s. tom II).

Zastrzeżenia do niniejszej opinii złożyła odwołująca zaznaczając, iż biegły nie dysponował wystarczającą dokumentacją, która umożliwiłaby mu ocenę sytuacji finansowej spółki. Z uwagi na powyższe biegły niesłusznie uznał, iż spółki nie stać było na zatrudnienie odwołującej, za wynagrodzeniem 4.000 zł brutto (pismo procesowe pełnomocnika odwołującej, k.302-304 a.s. tom II).

Do opinii biegłego z zakresu rachunkowości i finansów zastrzeżenia złożyła również zainteresowana spółka (pismo procesowe z dnia 27 grudnia 2016 r., k334-340 a.s. tom II).

Powyższy stan faktyczny, Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych M. B. oraz w oparciu o zeznania świadków: E. P. (1) (k.172-173 a.s. tom I), oraz stron postępowania – odwołującej M. B. (k.174-175 a.s. tom I) i występującego w imieniu zainteresowanej spółki M. P. (k.170-171 a.s. tom I).

Powołane przez Sąd Okręgowy dowody z dokumentów, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, były wiarygodne, korespondowały ze sobą oraz z osobowymi źródłami dowodowymi i tworzyły spójny stan faktyczny. Strony, w tym organ rentowy, nie kwestionowały ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów, należało uznać za mające wysoki walor dowodowy, a przez to mogące stanowić podstawę do czynienia ustaleń faktycznych w sprawie.

Okoliczności ustalone na podstawie zeznań świadków, zainteresowanej oraz odwołującej wzajemnie się uzupełniały, tworząc jednolity, logiczny i niebudzący wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego obraz okoliczności sprawy. Korespondowały także ze zgromadzoną dokumentacją znajdująca się w aktach sądowych oraz aktach rentowych. Z tego też względu, Sąd nie znalazł żadnych powodów, aby kwestionować ich wiarygodność w jakiegokolwiek części.

Sąd w całości podzielił opinię biegłej sądowej z zakresu ginekologii i położnictwa E. P. (2), albowiem wnioski z niej płynące – w kwestii dotyczącej tego, czy odwołująca z chwilą podpisania umowy była zdolna do podjęcia pracy na wskazanym stanowisku nie nasuwają żadnych wątpliwości. Dodatkowo opinia ta nie została zakwestionowana przez żadną ze stron postępowania.

Sąd, oceniając zgromadzony materiał dowodowy, nie podzielił wniosków zaprezentowanych w opinii biegłego z zakresu rachunkowości i finansów, w zakresie w jakim biegły uznał, iż sytuacji finansowa spółki nie pozwalała na zatrudnienie odwołującej za wynagrodzeniem 4000 zł brutto miesięcznie. Sąd miał przy tym na względzie, iż biegły nie dysponował pełną dokumentacją księgową, zatem nie mógł w pełni ocenić sytuacji majątkowej spółki.

W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu Okręgowego, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowił wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 25 sierpnia 2014 r., nr: (...), jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią sporną w niniejszym postępowaniu było rozstrzygnięcie, czy odwołująca M. B. od dnia 15 września 2013 r. podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę zawartej z (...) sp. o.o. W tym względzie należało dokonać szczegółowej wykładni przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz.1778 ze zm., dalej: ustawa systemowa).

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt 1 ustawy systemowej obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. W myśl art. 11 ust. 1 ustawy

systemowej pracownicy, podlegają także obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu. Natomiast osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu podlegają także obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu (art. 12 ust. 1 ustawy systemowej). Ponadto w myśl art. 13 pkt. 1 ustawy systemowej obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu pracownicy podlegają od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku. Definicję pracownika zawiera art. 8 ust. 1 ustawy systemowej, zgodnie z którym za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a.

Stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok SA w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 r., III AUa 433/2005, Legalis). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 r., II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15-16/251).

Opierając się jedynie na powyższych zapisach ustawowych zauważyć należy, że nawiązanie przez M. B. stosunku pracy ze (...) sp. z o.o., skutkowało objęciem odwołującej ubezpieczeniem społecznym od dnia 15 września 2013 r. Jednakże z uwagi na charakter decyzji organu rentowego oraz zawarte w treści decyzji oraz odpowiedzi na odwołanie stanowisko ustalenia wymagało, czy faktycznie wyczerpana została dyspozycja art. 83 § 1 k.c., zgodnie z którym nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności. Organ rentowy podważył w trybie postępowania administracyjnego zasadność objęcia M. B. ubezpieczeniem społecznym wskazując, że umowa o pracę została zawarta pozornie w celu obejścia przepisów prawa, bowiem nawiązanie stosunku pracy zmierzało tylko do uzyskania przez odwołującą świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Sąd Okręgowy odnosząc się w pierwszej kolejności do elementu dotyczącego pozorności umowy o pracę zauważa, że w tym aspekcie odwołać się należy do słusznego stanowiska Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 roku, sygn. akt I UK 43/09, Legalis), w myśl którego pozornosc umowy o pracę (art. 83 k.c. w związku z art. 300 k.p.) ma miejsce nie tylko wówczas, gdy mimo jej zawarcia praca w ogóle nie jest świadczona, ale również wtedy, gdy jest faktycznie świadczona, lecz na innej podstawie niż umowa o pracę. W każdym przypadku decydujące znaczenie ma treść umowy i okoliczności faktyczne jej wykonywania. Dokonując analizy niniejszej sprawy przez pryzmat powołanego orzeczenia Sądu Najwyższego zauważyć należy, że kluczowe w sprawie było ustalenie, czy faktycznie była świadczona praca w związku z umową zawartą pomiędzy odwołującą a płatnikiem składek oraz, czy umowa ta miała charakter umowy o pracę. Oceniając powyższe kwestie Sąd w oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe stwierdził, że umowa zawarta pomiędzy stronami miała zdecydowanie charakter umowy o pracę, albowiem spełniała naczelną przesłankę wynikającą z art. 22 § 1 k.p. W myśl tego przepisu (art. 22 § 1 k.p.) przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Postępowanie dowodowe (w tym materiał dowodowy w postaci dokumentów oraz zeznań świadków, zainteresowanej, a także odwołującej) wykazało, że odwołująca od dnia 15 września 2013 r. była pracownikiem zainteresowanej i wykonywała pracę najpierw na stanowisku tłumacza, następnie - tłumacza, pracownika działu finansowego, a od 1 stycznia 2014 r. kierownika działu finansowego i tłumaczeń. Pomiedzy pracodawcą, a pracownikiem występowała ścisła podległość. Nadto praca odwołującej podlegała pełnej weryfikacji i kontroli. Nadzór pracodawcy nad pracownikiem był wykonywany w sposób dopuszczalny dla stosunku pracy. Odwołująca wykonywała tłumaczenia, zbierała i analizowała dokumentację finansową, uzyskiwała informacje przydatne dla działalności spółki, a także uczestniczyła w wyjazdach służbowych. Zadania te wykonywała zarówno w siedzibie firmy, jak i w swoim domu. Możliwość pracy poza biurem znajdowała uzasadnienie w charakterze pracy odwołującej. Tym samym w ocenie Sądu stosunek łączący odwołującą i płatnika składek spełniał wszystkie przesłanki wynikające z art. 22 k.p.

Nadto Sąd miał na uwadze, że zatrudnienie odwołującej było całkowicie uzasadnione. Odwołująca, bowiem już w trakcie studiów współpracowała z M. P.- prezesem i właścicielem (...) sp. z o.o. Wcześniej strony łączyły umowy o dzieło. M. P. cenil sobie współpracę z odwołującą. Z tych względów, gdy odwołująca ukończyła studia zaproponował jej współpracę w oparciu o umowę o pracę uznając, iż spółka uzyska tym samym doświadczonego i kompetentnego pracownika. Zaakcentowania wymaga, iż odwołująca posiada kierunkowe wykształcenie. M. B. ukończyła, bowiem studia magisterskie na kierunku filologia niemiecka, a także studia na kierunku finanse i rachunkowość. Mając na względzie fakt, iż spółka planowała rozszerzenie działalności na teren Niemiec, Sąd uznał, iż zatrudnienie odwołującej było całkowicie uzasadnione potrzebami pracodawcy.

Sąd miał na względzie, iż spółka (...) sp. z o.o. nie osiągała dużych zysków z działalności. Należy jednak podkreślić, iż spółka, której jedynym właścicielem jest prezes M. P. jest zasilana i utrzymywana ze środków własnych właściciela. Z przedstawionych zeznań podatkowych wynika, iż właściciel spółki dysponuje środkami, na pokrycie wynagrodzenia odwołującej.

Zdaniem Sądu nie znajduje również uzasadnienia twierdzenie organu rentowego, iż celem stron nie było faktyczne świadczenie pracy, a jedynie uzyskanie wysokich świadczeń z ubezpieczenia chorobowego. Należy z całą stanowczością podkreślić, iż odwołująca stała się niezdolna do pracy w związku ze stanem zdrowia spowodowanym ciążą od 29 kwietnia 2014 r., natomiast dziecko urodziła 4 grudnia 2014 r. Wobec powyższego nie ulega wątpliwości, iż ani w momencie podpisywania umowy o pracę ani też jej anektowania odwołująca nie była w ciąży. Z tych względów, abstrahując od faktu, iż odwołująca faktycznie świadczyła pracę na rzecz zainteresowanej, pozbawione sensu jest twierdzenie, iż odwołująca zawarła umowę o pracę, celem uzyskania świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd doszedł do przekonania, że nie można uznać, aby czynność prawna w postaci zawarcia przez odwołującą umowy o pracę mogła być kwalifikowana jako sprzeczna z prawem bądź mająca na celu obejście ustawy (art. 58 §1 k.c.). Nie jest również uzasadnionym twierdzenie, że zawarcie umowy o pracę było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.). Zawarcie umowy o pracę nie było bowiem sprzeczne z ustawą, a jednocześnie nie zmierzało wyłącznie dla uzyskania korzystnych świadczeń z ubezpieczenia społecznego z tytułu urodzenia dziecka. Nie można wskazać w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy, na jakąkolwiek konkretną zasadę współżycia społecznego, która miałaby zostać przez odwołującą naruszona. Nie można też dopatrzeć się ustalenia w zawartej przez strony umowie o pracę, rażąco wysokiego wynagrodzenia. Wynagrodzenia za pracę odpowiadało bowiem zakresowi wykonywanych obowiązków i było adekwatne do stanowiska, które obejmowała odwołująca. Sąd miał nadto na względzie, iż z czasem zakres obowiązków odwołującej uległ zwiększeniu, dlatego zasadne było podwyższenie jej dotychczasowego wynagrodzenia.

Reasumując przedstawione okoliczności Sąd uznał, że M. B. podlega ubezpieczeniu społecznemu, emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika (...) sp. z o.o. w W., od dnia 15 września 2013 r. i dlatego też na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)